

gods, og jeg tror, at jeg med god Føie kan paastaa, at der igjennem disse Bestemmelser — tagne, som sagt, som et Hele — gives fuldstændig Erstatning for, hvad der kræves af ham.

Jeg skal nu gaa over til at knytte nogle Bemærkninger til det Foredrag, som vi nys hørte af den høitærede Indenrigsminister, forsaavidt angaar Enkeltighederne i mit Lovforslag.

Den høitærede Minister bemærkede først med Hensyn til den i dets § 1 satte Tidsfrist, at den muligens var for kort. Jeg nævner den samme Betænkelighed og skal derfor være meget villig til at gaa ind paa en Forlængelse. Dette er imidlertid et Spørgsmaal som jeg maa henstille til nærmere Overveielse.

Med Hensyn til Forslagets § 2 bemærkede den høitærede Minister, at jeg havde stillet Salg til Selveieendom og Salg til Arvefæste forskjelligt. Derved antager jeg, at den høitærede Minister sigtede til, at Eieren ikke selv skal kunne kjøbe Gaarden, naar den bliver solgt til Arvefæste, ligesom ogsaa til de noget forskjellige Bestemmelser med Hensyn til Udbetalingen af den fjerde Part, som da skalde gjælde. Jeg har anset det for nødvendigt at foreslaa disse Begrændsninger, naar der er Spørgsmaal om at sælge til Arvefæste, fordi det forekommer mig, at Arvefæstets Natur ligesom maa medføre dette. Det vil jo f. Ex. med Hensyn til Udbetalingen af den fjerde Part eller med Hensyn til dens Indstaaen som en Priovttet herv. paa Godsæieren selv, om han vil bestemme den aarlige Afgift meget høit, men, hvis dette skeer, vil det jo ses, at der ikke habes nogen Garant for, at den fjerde Part kan blive indstaaende sikkert i Gaarden efter den. Imidlertid er jo dette et underordnet Spørgsmaal, hvorom man let vil kunne komme overens.

Med Hensyn til § 3 hittede den høitærede Minister, at jeg havde stillet den, der havde overtaget Forpagtningen, og som ikke staar i det der nævnte Forhold til den oprindelige Forpagter, noget ugunstig. Jeg skal i saa Henseende bemærke, at den Betragtning, hvorfra jeg herved er gaaet ud, er den, at man bør spørge om, hvorvidt der paa Forpagtergaardens sidder nogen Familie, som kan siges i Virkeligheden at høre hjemme paa

samme. Er dette Tilfældet, ja, da skal der tages Hensyn til Familieforholdet, og saa skal denne Familie betragtes lige med en Fæsters Efterladte og efter Omstændighederne, hvis det er den første Forpagter, med en Fæster.

Er Gaarden derimod bleven en Handelsartikel og gaaet over snart i en, snart i en anden Haand, saa ser jeg ikke nogen Grund til at tillægge den senere Forpagters Familie nogen som helst Ret. I saa Tilfælde maa Gaarden efter mit Skjøn ved Forpagtningstidens Udløb være at betragte som fæsteledig uden nogen dertil knyttet Familie.

Den høitærede Minister beklagede sig dernæst lidt over, at jeg havde henvist visse Afgjørelser til Indenrigsministeriet. Det første Tilfælde, hvori Afgjørelsen er henvist til Indenrigsministeriet, findes netop i Slutningen af § 3. Jeg har nemlig villet tage min Tilflugt til saadanne Hensigtninger, men jeg har ikke kunnet finde, at der i det der omhandlede Tilfælde var Andet at gjøre. I Slutningen af § 3 handles der jo nemlig om Forpagtninger paa to eller flere Personers Levetid, og man kommer derved ind paa et meget vidt Omraade. Det kan jo være Mand og Kone, det kan være tvende Mandspersoner, og det kan endelig ogsaa være flere Personer, for hvis Levetid Forpagtningen saaledes skal bestaa. Jeg har derfor ikke kunnet tænke mig Møiligheden af ved nogen almindelig Regel at bestemme, hvorledes man i disse Tilfælde skalde forholde sig. Da der derhos, forsaavidt jeg veed, kun her er Spørgsmaal om nogle og Tyve Forpagtninger, har jeg heller ikke troet, at det vilde være saa sært bebyrdende for Indenrigsministeriet at skulle træffe den fornødne Afgjørelse, naar Spørgsmaalet om Salg af saadanne Gaarde maatte komme til at foreligge.

Jeg maa imidlertid indrømme, at Lovforslagets § 4 atter paatalder en Afgjørelse ved Indenrigsministeriet, nemlig i det Tilfælde, at der ved testamentariske Bestemmelser er truffet visse Dispositioner til Gunst for Fæsterne, f. Ex. med Hensyn til Størelsen af Indfæstningen eller af Landgildet. At bedømme Besskaffenheden af saadanne Dispositioner efter almindelige Regler vilde være meget vanskeligt, og jeg har faaet Mod til ogsaa at henvise Spørgsmaalene herom